

SMERNICE ZA ODLOČANJE O CENI LEKTORSKIH STORITEV

Zaradi številnih pobud, ki jih prejemo po e-pošti, o njih pa se pogovarjamo tudi na skoraj vsakem lektorskem srečanju, se je Lektorsko društvo Slovenije na začetku leta 2016 odločilo, da svojim članom in drugim kolegom lektorjem ponudi **nekaj smernic za odločanje o ceni lektorskih storitev** (lektoriranja in jezikovnega svetovanja).

Osnovno izhodišče za nadaljnji predlog obračunavanja naših storitev je **kakovostna storitev**. Kako jo oblikovati in zagotavljati, razpravljamo tudi v okviru poskusov urejanja lektoriranja kot dejavnosti in poklica.

Drugo pomembno izhodišče je, da lektor svoje delo opravlja **profesionalno**. To pomeni tudi to, da je biti lektor poklic. Večinoma smo **samozaposleni lektorji** samostojni podjetniki, veliko je samostojnih kulturnih delavcev. Od leta 2015 so najnižje osnove za plačilo prispevkov za zavarovance iz delovnega razmerja vezane na znesek zadnje znane povprečne letne plače v Republiki Sloveniji, preračunane na mesec. **Najnižja osnova za obračun** prispevkov za socialno varnost za osebe v delovnem razmerju za izplačila od 1. 3. 2015 je **831,74 EUR** (54 % zadnje znane povprečne letne plače zaposlenih v Republiki Sloveniji – t. i. prvi bruto). Decembra 2015 smo morali samozaposleni plačati **najmanj 377,36 EUR** prispevkov za socialno varnost in akontacijo dohodnine. Najmanjši možni strošek dela (vsota prispevkov od prvega bruta, akontacije dohodnine in neto plače ter prispevkov na drugi bruto) je bil torej **965,65 EUR**. Od tega je lektor na osebni račun dobil **588,29 EUR** (tj. neto), če je bila njegova letna bruto plača večja od 12.570,89 EUR; če je bila manjša, potem je neto izplačilo zaradi olajšave za plačilo dohodnine malo večje, tako da je lektorju ostalo **631,20 EUR**.

Decembra lani je samozaposleni lektor zato moral zaslužiti najmanj 965,65 EUR na mesec, da si je lahko plačal prispevke za socialno varnost in akontacijo dohodnine. Če si je želel povrniti še nastale potne ali katere druge stroške (računovodske storitve, računalniška oprema, telekomunikacije itn.) in si izplačati regres za letni dopust, je moral zaslužiti še več. Zato nadalje raje **računajmo s** pavšalnim zneskom **1500 EUR mesečno**.

En mesec ima najmanj 20 delovnih dni. Če lektor dela samo v delovnih dneh, kakor dela večina aktivnega prebivalstva državljanov Republike Slovenije, mora na dan zaslužiti 75 EUR (1500 EUR/20 dni). Če upoštevamo 8-urni delovnik, to pomeni 9,37 EUR na uro.

Kako lektor zasluži vsaj 9,37 EUR na uro ali vsaj 75 EUR na dan? Poglejmo nekaj možnih scenarijev – najprej v preglednici, pod njo so razloženi.

	Cena za lektorirano eno stran (brez DDV)	Število lektoriranih strani na uro	Urni zaslužek (bruto)	Število lektoriranih strani na dan	Dnevni zaslužek (bruto)	Mesečni zaslužek (bruto)
Prvi scenarij	1 EUR	10	10 EUR	80	80 EUR	1600 EUR
Drugi scenarij	4 EUR	2,34	9,36 EUR	18,72	74,88 EUR	1497,60 EUR
Tretji scenarij (po priporočenem ceniku LdS)	3,40 EUR	3,75	12,75 EUR	30 (po LdS)	102 EUR	2040 EUR
Četrty scenarij (strokovna besedila po LdS)	7,80 EUR	1,25	9,75 EUR	10 (po LdS)	78 EUR	1560 EUR

Prvi scenarij

V eni uri lektorira vsaj 9, bolje pa 10, avtorskih strani, na stran pa zaračuna 1 EUR (brez DDV). To pomeni tudi to, da bi moral v eni uri prebrati več kot 10 strani, v enem dnevu pa 80 strani. Pri tem je vprašljiva vsaj kakovost lektoriranja – lektoriranje ni enkratno branje besedila, ampak je treba besedilo prebrati vsaj dvakrat, bolje trikrat.

Drugi scenarij

Če za 1 avtorsko stran lektor zaračuna povprečno 4 EUR, mora v enem dnevu lektorirati 18,72 avtorske strani (2,34 avtorske strani na uro). Z večkratnim branjem besedila, vmesnim brskanjem po jezikovnih virih in korpusih ter z jezikovnim svetovanjem (tudi v neposredni komunikaciji z naročnikom lektoriranja) se to zdi realno izhodišče za tudi visokokakovostno opravljeno storitev.

Tretji scenarij

Za 1 avtorsko stran zaračuna po priporočenem ceniku Lektorskega društva Slovenije, zato zanjo dobi vsaj 3,40 EUR. V tem istem ceniku piše, da takih strani na dan lahko lektorira 30, torej bi na dan zaslužil 102 EUR, lektoriral pa 3,75 avtorske strani na uro. Večkratno branje besedila za lektoriranje je v tem primeru že povsem izvedljivo in ob izkušnjah tudi kvalitetno, pa še mesečni prihodki presežejo 2000 EUR bruto.

Četrty scenarij

Lektor si sčasoma lahko pridobi toliko izkušenj na enem strokovnem področju, da se specializira za lektoriranje strokovnih in znanstvenih besedil izbranega področja. To lahko pomeni, da za lektoriranje ene avtorske strani zaračuna med 5,20 in 10,40 EUR, kot priporoča cenik Lektorskega društva Slovenije. Če mu zares uspe dobiti plačilo srednje vrednosti (7,80 EUR), to pomeni, da je dovolj, če na dan lektorira nekaj strani (npr. deset), ob tem pa dostojno opravi kakovostno storitev, tudi svetovanje s primerno komunikacijo.

Ne pozabimo, da je ta izračun narejen, **če** smo zadovoljni s tem, da **na mesec zaslužimo le 588,29 EUR** oziroma **631,20 EUR** z manjšimi že omenjenimi dodatnimi izplačili in letnim regresom, ter če s tem lahko poplačamo mesečne obveznosti za življenje, obroke, položnice in še kaj.

Če hočemo več od minimalnega (in če se ne sprijaznimo s socialnim dnom), je treba več tudi zaslužiti, še prej pa narediti. Več naših kolegic in kolegov je že dokazalo, da se s pravim pristopom to da doseči in preseči.

Kristina M. Pučnik,

predsednica Lektorskega društva Slovenije